

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. . . . 1 kor. Egy hóra. . . . 1 kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolós szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utca 47. és 49. szám.

A hus drágasága.

A közelgő országos gazdasági kongresszuson nagyon érdemes volna szóvá tenni azokat az okokat, amik az élelmiszerek megdrágulását, jobban mondva: méregdrágulását okozzák.

A drágaság általános, ezt zengi mindenki. Ez hangozik a Kárpátoktól az Adriáig. Sőt ezt zengi túl a bérceket, mert az egész Európában a kiabál, ebben sóhajtozik s rengeteg sok írás gyűlt már egybe afelől, hogy micsoda nagy baj, milyen rengeteg nehéz a megélhetés — azonban be kell vallani: a drágaságról irt cikkek, elmékedések és vaskos könyvek eddig nem sokat használtak, mert a drágaság most is csak úgy megvan, mint eddig. Talán a kenyérrát kivéve, a mérge sehol sem csillpodott.

Ha a fényüzési tárgy drága, az aligha lehet közgond és közkérdés. Egyszerűbb életmód mellett ezt a bajt el lehet kerülni. Nem most történt, van annak már hat éve is, amikor Meline francia miniszterelnök kimondta Párisban a híres jelszavát: Vissza a faluba! Ami magyarra fordítva annyit jelent, hogy a nagyvárosok lázas, költséges életmódjából vissza kellene térni ahhoz az egyszerű élethez, amit általánosságban a falu képvisel.

Más kérdés azonban az élelmiszerkérdése. Enni elvégre a falun is kell. És az emberek hust akarnak enni. Nem is étel, hanem hus. Mint a fényezésben az arany- és

gyémánt-ékszer, az étkezésben a hus jelenti a jómódot. De még annak is megválogatva kell lennie. Különösen nálunk. A világ leggazdagabb népének, az angolnak nemzeti eledele a birkahus, de természetesen előkelő néven úgy nevezve hogy ürücomb. Nálunk ez a tápanyag harmadrendű husnak tartatik, nem kedvelik s apránként a juhtenyésztés is elmúlásra kerül.

Legutóbb több városban úgy Debreczen városa által is végzett hatsági próbavágatások azt mutatják, hogy nem sok eredményteljes kecsgetett a hatsági mészárszékek felállítására sem. Mig a kedvelt husok, a marhahus és a sertésus a lábónjáró jószágától a gazdasszony kezébe jutnak, a közvetítő kereskedelem példátlanul megdrágítja azokat. Budapest példálul, mint ezt a minapi husdrágasági ankéten egy tanácsnok jelentette: a hus éppen öt kézen megy keresztül, míg a fazékba jut. S efelől nem lehet semmit sem tenni, mert a közvetítő kereskedelemnek, feldolgozó iparnak éppen annyi joga van az élethez s a megélhetéshez, mint bárki másnak.

Ennek a belátása indított több ausztriai városban mozgalmat arra nézve, hogy a fogyasztás mérséklése által segítenek a drágaságon. Kimondták a bojkottot és a sztrájkot a hus ellen és következetesen betartják. Egyetlen egy torony sem dől tőle össze. A hus nem föltétlen szükséges a megélhetéshez, teljes joggal lehetne az élvezeti cikkek közé sorozni. Husdrágaság és gyomor na-

gyon közelfekvő fogalmak. De szintén közelfekvő fogalmak azok is, hogy: gyomor meg Karlszbád. Ott vezekli le testi bűneit a sok husétkü magyar. S éppen most a híres Károlyferedő egyik neves orvosának, a magyar Lórándnak a tollából hagyta el egy, figyelmeztető munka a sajtót, amelyben ez a szakember óva int mindenkit a hus tulságos élvezetétől. A könyv címe: Aféle makrobiotikai munka, amilyent már az öreg Hufeland mester is csinált De Lóránd tudományos alapon mutatja ki, hogy az ember az okos ember, aki ha élni akar és nem akar Karlszbádra szorulni, csak kevés hust eszik és minden harmadik hónapban teljes husbőjtőt tart.

Igy mondja a hirneves gyomortudós. A könyve ebben a husdrágasági világban egészen kapóra jött. Egy kis tudományos utmutatás arra nézve, hogy az alsóausztriai gazdasszonyok nem csak a zsebük, hanem az egészségük érdekében is cselekedtek, amikor kimondták a husfogyasztási sztrájkot.

A delegációk. Illetékes helyről arról értesítenek, hogy Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök Aehrenthal gróf közös külügyminiszterrel való legutóbbi találkozásakor közölte a külügyminiszterrel a magyar kormány az óhaját, hogy a delegációk egybehívásának időpontja, ha csak lehetséges, október 12-ike legyen. Aehrenthal gróf közös külügyminiszter tájékoztatni fogja a magyar kormányt az óhajáról Bienerth báró

Panju.

Írta: **Emile Bergerat.**

Ismerte ön Panjut?

Hogy ne ismerte volna Panjut, ahhoz az kellett volna, hogy sohase legyen ön színházban, sem temetésen. Különben ime:

Anlemont Privat az ő „Ismeretlen Páris” című híres könyvében alig a fele részét leplezte le ama rendkívüli foglalkozásoknak, melyeket a modern társadalom proletárjai gyakorolhatnak. Mesés ilyen foglalkozások vannak, melyek minden képzeletet felülmulnak.

Ismerek egy jeles művészt, az Akadémia tagját, a francia szobrászat egyik legistább csillagát, ki eleintén azzal kereste kenyerét, hogy halottnéző házbán a kiterített vízbe futtattak a szeméit színezte és élénkítette fel. Miután ő maga beszélt el mindenkinek, aki csak hallani akarja, nem látok semmi indiszkréciót benne, ha megnevezem őt, Frémier Emánuel a neve.

Panju nem volt sem szobrász, sem festő, sőt nem volt éppen semmi egy időben, mikor az ember ha senki, legalább valaminek kell lennie. Kidobva az élet harcába, minden más fegyver nélkül, mint az érettségi bizonyítvány, mely az Eneas imbelle telum sine ictu-ja, miután foglalkozása nem volt, alkalmas volt mindenre is huzódott semmitől.

Hórhorgas fráter volt, csupa láb, hosszú, mint a közmondás hosszú napja kenyér nélkül, a fabulista hosszú nyaku gémeje, aki jár-kel isten tudja merre, szórakozottan, éhesen.

Hogy jött hozzá, hogy megházasodjék, ezt kérdezem én magamtól. Mind amellet tény, hogy talált asszonyt, aki kész volt frigyre lépni ezzel a mesés állattal s felvinni a Panjuné nevet. És az asszony két virágzó üzletet hozott magával hozomány gyanánt, mindkettő egymás mellett feküdt a nyílt utcán: egy illemhelyet, melynek ő volt a felügyelője és egy városi kioszkot a tőszomszédságban, melyben virágot árult, annyira igaz, hogy a szélsőségek érintkeznek.

Ami Panjut illeti, ő is feltalálta végre a hivatását, két egyformán ellenkező és egyenközi képességének a gyümölcsöztetése révén, melyeket egész véletlenül fődözött fel magában, a következő módon:

Egy este a színházban, hová elvitte a nejét, jókedve olyan erővel tört ki és olyan elállhatlanul ragadós volt, hogy delejesen futott végig az egész nézőtérén. Sőt a darabnak mindaddig ingadozó sikerét is eldöntötte. Az ilyen nevetés, melynek a lehipokondriku-sabb sem tud ellentállani, megbecsülhetetlen a dramatikai üzletben.

A darab végén, távozáskor Panjut egy kis potrohos ember szállította meg, ki egy po-

hár bort ajánlott fel neki és a nőcskéjének is, a demokrata udvariasság szabályai szerint. A kis potrohos ember pedig nem volt kisebb egéniség, mint a szinpadai sikerek vállalkozója, vulgo: a klak főnöke, prepotens és tekintélyes egyéniség.

— Három frankot kap ön minden este, ha eljön nekem nevetni, mint ma, a színházba, majd az egyik, majd a másik helyre, a napi közönség szerint, néha a kritikusok közt.

— Szó sincs róla, hogy elutasítsam, mondta Panju, ki ily módon kilencven frankot volt keresendő havonta a „csiklandozó” vagy „gyújtó” vidámság révén, mert így is, úgy is nevezik.

Kis idő múlva a ház tulajdonosa, amelyben lakott, visszaadta az Urnak ragadozó lelkét, utolsó nyugvó helyére kellett őt kísélni. Panju a koporsó mögött vezette a lakók karát és és anélkül, hogy valaki s ő maga is tudta volna miért, hangosan zokogott a háztól a temetőig, az egész uton a két szemé kikapadhatlan forrás volt. Ily módon rájött, hogy megvan neki a könnyek adománya is. A benne élő democritus Heraclitussal duplázódott meg, amiből nemsokára újabb három frankot sajtolt ki temetésenkint, s miután két ilyen temetést „csinált” naponta anélkül, hogy fájdalmát kimeritené, erről az oldalról is szép és jó pénzt hordott a konyhára.

Uj!

Hangszer üzlet megnyílt!

Szendrő Sándor modern hangszer üzlete Debreczen, Batthyány-u. 22. sz. a.

Uj!

osztrák miniszterelnököt, mire azután, mindenestre még a szeptember 22-ére Bécsbe összehívott közös miniszteri értekezlet egybeülése előtt, a delegációk összehívásának időpontját véglegesen meg fogják állapítani.

A világítási vállalat költségeloirányzata.

Kilátások a nyereségre.

Holnap jelenik meg Debreczen város világítási vállalatának költségeloirányzata, a mely szerint mint minden évben, eddig is dacára a villamos világítás behozatalának, mint általában minden újítással járó átmeneti idővel járó megrázkódtatásoknak 100—120 ezer korona nyereséget mutat fel a költségeloirányzat.

A gázfogyasztás néminemű esése dacára 55.000 korona tiszta nyereséget remél a vezetőség, míg a villamos világítás után 8000 koronát.

A költségeloirányzat egyes tételei közül felemlítjük itt, hogy a város utcáinak világítása 27.000 koronába fog kerülni.

A költségeloirányzat egyes tételei egyébként a következők:

A várható gáztermelés 2,050.000 köbméter lesz, a villamos erő pedig 1,280.000 kilovatt. A gáztermelés valamivel több mint 1910-ben, a villamos erőtermelés pedig kétszerannyira van előirányozva, mint a múlt évben.

A költségeloirányzat tételei a bevételre és kiadásra vonatkozólag így vannak összeállítva:

Gáznál bevétel	474.220 korona
Kiadás	418.555 "
Várható nyeresemény	55.665 "
Villamosvilágításnál és az erőipari kihasználásánál:	
Bevétel	299.500 korona
Kiadás	291.130 "
Várható nyereség	8.370 "
A költségeloirányzat a legközelebbi közgyűlésen fog tárgyalatni.	

Hallottam, hogy, mint „siró”, talán még meglepőbb volt, mint „nevető”. Ez így tartott folyton s az örökösök e bőséges siró tehetség által megzavarodva, néha apró borralókra is ragadtatták magukat, melyeket Panju a szó valódi értelmében fordított hasznára.

Nem volnánk proletárok, ha ki-ki követné a saját hajlamát s engedelmességnél a természetnek. Igaz, hogy általában véve nem ismerjük önmagunkat. Csak véletlenül jutunk a saját leleplezésünkre.

Panju felváltva, nevető és siró szervezetel volt megáldva. Ha ült, a rekeszizmai maguktól megrezdültek, ha lépkedett, a könyvirigyei maguktól kicsordultak. Csupán csak a becses neje oldalán volt nyugodt, sőt komoly, mert nyilván szerette őt. A szerelem komoly.

Délután, azaz a nyugalom idején, reggeli Pompes funéres szolgálata s az „esteli közt, ott áldogált hosszú lábain a buen ritiro és a kioszk között és segített az asszonyának. És Panju boldog volt.

Mint jó történetírónak, kötelességem azonban egy rendkívül sajátos lélektani elsötétülést jellemezni ebben a két rugóju szervezetben. A színházban nyilvánult meg, az esti szolgálata közben. Új darabot adtak akkor nap, valami kivételesen ostoba viglitéket, melyben maga az igazgató is játszott. A hallgatóság komor volt, elannyira, hogy maga a klak is némaságra volt kárhóztatva. Panju aludt a kritikusok közt, a szerző barátjának adva ki magát s a klak főnöke fenyegető teikntetést lövelt rá. Egyszerre, mi-

Városi ügyek.

A tanácsülésből.

A városi tanács tegnap délelőtt Körner Adolf főjegyzőhelyettes elnöklete alatt ülést tartott, a melyen jelen voltak: Csóka Sámuel, Medgyaszay Miklós, K. Tóth Mihály tanácsosok, Roncsik Lajos főszámvevő, Aczél Géza főmérnök és Rostás főkapitány.

(A köztisztasági vállalat építkezései.)

Az ülés legelső tárgya volt a köztisztasági vállalat számára emelendő, különböző épületek építésére beérkezett pályázatok elbírálása.

Aczél Géza tesz jelejtést az árlejtés eredményéről. A beérkezett ajánlatokat a mérnöki hivatal átvizsgálta. Legolcsóbb a Tóth István és Sipos Bálint által beadott ajánlat, mely az összmunkálatokra együttesen vonatkozik.

A tanács azonban sokkal előnyösebbnek találta, hogy az egyes szakmunkákkal a különböző szakiparosokat külön bizza meg s így a többi 6 pályázó, építész, ács, lakatos stb. külön-külön bizott meg a részletmunkálatokkal összesen 31326 korona 76 fillér költségeloirányzattal.

(Egyéb ügyek.)

Ezután a dohánybevéltő hivatal kérelme került tárgyalás alá.

A dohánybevéltő hivatal vezetősége ugyanis, — mint ezt jelentették, — munkásmehelyet akar építtetni.

A menhelyben találnak majd menedéket azok a munkások, — akik a város távolabb részében lakván, ebéddőre ott maradhatnak a menházban, melynek külön női és férfi osztályán kényelmesen elhelyezkedhetnek ebédelhettek, szórakozhatnak, természetesen hivatalos felügyelet alatt.

A menhely építésére, — a mérnöki hivatal átvizsgálván a beadott terveket, — az engedélyt a tanács megadta.

Körner Adolf elnök felolvassa G. Tóth János szoboszlói polgármester levelét, a melyben köszönetet mond a városi tanácsnak azért, hogy Pénztáros István volt szoboszlói főjegyző elhalálása felett részvétét nyilvánította.

Ezután magánosokat érdeklő apróbb ügyeket intéztek el, s ezzel az ülés véget ért. Megirtuk több ízben, hogy Rostás István

kor a szinpadon a pánbeszédnek a hülyeség legmagasabb fokára hágtak, a fojtogatott álat bögeése fagyasztotta meg a vért a néző közönség ereiben s a terem pillanat alatt kiürült. Panju sirt: azt álmodta, hogy a háziurát temeti.

Panju asszonyt, amint egy nap foglalkozására indult, egy gépkocsi elütötte és átgázolt rajta. Ajultan vitték lakására, hol a férje a temetőből hazatérve, félholtan találta. Egyetlen szó nélkül, közömbösen nézte a haladoklását. Mindennek vége volt rá nézve, ugye ezen a földön, mint a másvilágon. Éjjel-nappal ott állt mozdulatlanul az asszony ágya előtt és egyetlen mozdulattal sem árulta el, hogy mit érez. Nem érzett semmit. Várt, hogy megértse. Nem volt szerve rá, hogy kifejezze külsőleg, amit érzett. Ugy volt, mintha a test kibujt volna a bőrből a csontokkal, az izmokkal és a gondolattal együtt.

És aztán koporsóba fektették a szegény asszonyt, amint a földet rásrófolták, megsemmisült a jó teremtés képe; megindult a menet a sirkertbe, hol a föld visszafogad és megesz bennünket. És Panju, amint a küszöböt átlépte, összeesett, örült kacaj közben. Karon fogták és megnidultak vele a koporsó után. Hagyta magát vezetetni és közben torzakadattából hahótázott. Az esze kikapcsolódott, mint az ébresztő óra láncja.

Egy gyászokcsiba kellett őt dobni, hogy a botrányt kikerüljék.

Másnap aztán a tébolydába szállították. Ott is nevet még egyre, feltartóztatatlannal és ha meg akarják egy kissé rikatni, kénytelenek a talpát esiklandozni.

főkapitány a koleraveszély ellen tett óvintézkedések során a háztulajdonosok ellen is nagy szigorúsággal járt el és több háztulajdonost meg is büntetett. Ezek most a rendőrség ítélete ellen a tanácshoz felebbeztek, a mely azonban az elsőfoku ítéleteket mind jóváhagyta.

Ezután a tanács elrendelte, hogy az összes iskolákban a tanítók, valamint a rendőrség közegei a tanköteleseket írják össze és jelentsék be K. Tóth Mihály tanácsnoknak, aki az összeírást azután a tanács elé fogja terjeszteni.

A kolerajárvány terjedése.

Eddig husz halott van.

Magyarországon, — akárhogy is titkoljuk a dolgot egyre több lesz a kolerás beteg.

Bécs valósággal vesztégyár alá helyezte Magyarországot s a külföldön is egyre jobban elterjed kolerás hírik, ami sok kárt okoz Magyarországnak s a tőzsdén is nyugtalan-ságot okoztak.

Eddig hivatalos és nem hivatalos jelentések szerint összesen husz haldak meg kolerában az országban. A kolera fészke a mohácsi szenttelep.

A mohácsi szenttelep elzárása.

Mohácsról jelentik: Tegnap este két új megbetegedés fordult elő Mohácscon, ezek közül azonban csak az egyik kolera. Kender József 28 éves szentolómunkás esete. A Dunagőzhajózási Társaság szenttelepét elzárták a forgalomtól.

A telep 300 munkása közül körülbelül száz megszökött, a többi kétszáz nem mehet a városba élelmiszerekért. A szénraktárakat és a telepen levő lakásokat fertőtlenítették.

Ma délelőtt újabb megbefegedés nem fordult elő. A városba érkezett Szapáry Dunagőzhajózási Társasági igazgató, aki a német császár fogadására Bécsbe utazik. Délután itt nagy tanácskozás folyik, hogy a hajózást hogyan lehetne a kolerainfekció ellen megvédeni.

Ijedelem a tőzsdén.

A Bécsben tett koleraellenes intézkedések és az országból érkező kolera hírek ma nagy nyugtalan-ságot váltottak ki az értéktőzsdén. Az összes értékek estek, vezetőértékek 3—4 koronával hanyatlottak.

A belügyminiszter nyilatkozik.

Dr. Frank Ödön közegészségügyi főfelügyelő, a koleraügyek referense így nyilatkozott:

— Az eddig beérkezett jelentések szerint — se Mohácsról, se Baranyából nem érkezett olyan jelentés, a mely nyugtalan-ságra adna okot. Azonban az ország többi részéből egyre érkeznek az alispánok táviratai, melyekben vásárok és bucsuk betiltását kérik. Ha ok van reá, ez iránt intézkednek.

Kijelentette azt is, hogy Mohácsra nem küldenek járványorvost, mert nincs szükség rá. Ha Liptóban, vagy Arvában lépne föl a kolera, a hol ötven-hatvan kilométernyi távolságban nincs orvos, küldenek járványorvost, de Dunamenti községben, a hol több orvos is van, erre nincs szükség. Végezzék el ők maguk a teendőket.

Újabb kolerás esetek.

Veszprémből jelenti tudósítónk, hogy ott, Pápai Ilona szegényházi ápoló koleragyanus körülmények közt megbetegedett. Pápai Ilona Budapestről jött Veszprémbe. Az egész szegényházat fertőtlenítették.

New-Yorkban, mint jelentik egy kívándorló hajón Véber Czupilia magyarországi kívándorló megbetegedett. Tizenkettő mággával megfigyelés alá helyezték.

Vilmos császár és a kolera.

Pécsről jelentik, hogy Vilmos császár minden hivatalos fogadtatást lefúj s kijelen-

tette, hogy egyenesen a vadászterületre fog hajtani.

Eme rendelkezése a baranyamegyei kolerás-hírekre vezethető vissza.

A gyilkos ügyvéd bűnpöre.

A második nap.

Ma folytatta a balassagyarmati esküdt-szék Szöke Jenő ügyvéd bűnpörét.

Ma folytatták a tanuk kihallgatását.

Szökéék szobaleánya.

Harmincnyolc tanu vár ma kihallgatásra. A tárgyalás elején az elnök egyenkint rendeli maga elé mindnyáját, aztán megkezdí az elsővel a vallatást. Bartus Margitnak hívják ezt a tanut. Huszonkilenc éves szécsényi születésű szobaleány, aki Szökééknek szolgált a véres tragédia idején. 1910. április elején állott be hozzájuk és négy hónapig maradt ebben a helyben.

Szaporán ejti a szót, dül belőle a beszéd.

— A nagyságos ur Pestre ment korteskedni azon a napon. A nagysága nagyon izgatott volt. Láttam, hogy maga olajozta meg a kapukolcsót, nehogy nyikorogjon a zárban. Maga csukta be a kaput, pedig máskor nem szokta.

Az elnök: Biztos maga abban, hogy Reök István volt éjjel Szökénénél?

A szobaleány: Nem vagyok benne biztos. Csak hátulról láttam. Éppen olyan magas ur volt, mint Reök ur. Más pedig nem udvarolt a nagyságának, szóval más nem lehetett.

Az elnök: Azelőtt is látta a nagyságát sétálgatni Reökkel?

A szobaleány: Igenis, láttam. Az délután eljött Reök ur és elmentek a nagyságával sétálni. Vacsora után megint elment és este fél-tíz óráig sétált vele.

Az elnök: És mi történt akkor éjszaka, 24-én.

A szobaleány: A nagysága kint sétált az utcán egy másik nagyságával. A kisasszony és a gyerekek bent voltak a nagyságos ural a hálósobában. Egyszerre csak kijött izgatottan a konyhába Szöke ur, a nagyságos ur. Azt kérdezte tőlem, láttam-e május 20-án éjszaka bejönni Reököt a nagyságához? Én nagyon megijedtem. Nem mertem neki megmondani az igazat.

Az elnök: Mit tud arról, hogy a nagyságos urnak viszonya volt a nevelőnővel?

A védő itt közbeszól és tiltakozik a kérdés föltevése ellen. A büntető perrendtartás idevágó szakasza úgy intézkedik, hogy a női becsület ellen oly cselekményeknél, amelyek nem bizonyíthatók, a kérdés nem tehető fel.

Rövid tanácskozás után

az elnök kihirdeti, hogy a törvényszék a kérdés feltétele mellett dönt, tehát újból megkérdezi a szobalányt, tud-e valamit a nevelőnő és Szöke viszonyáról.

Bartus Margit azt feleli, hogy sohasem gyanakodtak a kisasszonyra, nem vettek észre semmit, az ur nem is törődött. Nagy Margittal, határozottan tudja, hogy nem volt viszonyuk.

A szakácsné.

Balla Györgyné volt Szökéék szakácsnéja. Ez a következő tanu. Cipész felesége,

januártól június 16-ig szolgált náluk. Így kezdi vallomását:

— Mikor május 21-én reggel elmentem Szökéékhez — mert tetszik tudni, nem aludtam ott, csak bejáró voltam — felkeltettem a cselédet. A lány mindjárt ezt mondta nekem:

— Jaj Istenem, szakácsné, az éjszaka járt valaki a nagyságánál. Azt hiszem, Reök István volt.

Én rfáörmedtem, hogy ilyesmit nem szabad mondani, ha nem tudja biztosan, de ő bizonykodott, hogy leskelődött és jól látott mindent. Azt is elmondta, hogy a nagysága beolajozta a kulcsot, őt is, meg a nevelőnőt is kiküldte a hálósobából. Együtt mentek be, Reök és a nagysága, meg mer reá esküdni.

Amikor ezt hallottam, — így folytatja tovább a szakácsné — a szobalánnyal együtt bementünk a Nagy Margit kisasszonyhoz, a nevelőnőhöz. Ő is mondta, hogy látta Reököt bejönni.

A nevelőnő vallomása.

Most általános izgatottság támad a teremben. Az elnök beszólítja Nagy Margitot, a nevelőnőt, aki koronatanu ebben a pörben. Sír csöndben felel az első kérdésre, hangja mégis alig hallatszik, érzik rajta, hogy majd elsirja magát.

— Nagy Margitnak hívják, 19 éves vagyok, Budapesten születtem, cimirodában dolgozom.

Az elnök: Miket tapasztalt az idő alatt, míg Szökééknel volt. Beszélje el körülményesen.

A nevelőnő 1909. január 1-én egy ujságban hirdetést találtam, hogy Szécsénybe gyermekek mellé keresnek egy gyermekértésznőt. Én is pályáztam és megkaptam az állást.

Nem sejtettem semmi rosszat. Csak a télen hallottam, hogy Szökéné és Reök szeretik egymást. Eleinte nem hittem, sőt mikor egyenesen nekem mondták, tiltakoztam ellene, hogy ez lehetetlen, az asszony csak az urát szereti, nem pedig Reököt. Láttam azonban és ez gyanusnak tetszett, hogy Reök gyakran jár a házhoz, mikor Szöke nincs odahaza. De mégsem akartam rosszat feltenni.

A kérdéses napon májusban Szökéné nagyon ideges, izgatott volt. Vacsora után kint sétált. Mikor hazajött, a kapukolcsót beakasztotta, hajába szalagot tett, elövette óráját, felhuzta. Mindezt azelőtt sohasem szokta tenni. Nagyon idegesen járkált föl és alá a szobában. Vacsora után kiment sétálni. Reök vele volt. Fél tíz óra lehetett, mikor visszajött a nagyságos asszony. Benézett hozzám, aztán bement a hálósobába. Nagyon gyanusnak tűnt fel előttem. Akarva, nem akarva, leskelődtem.

Kijöttem a szobából és a konyhába vezető folyosón az ablakhoz álltam. Nem sokáig kellett várnom. Hallottam, hogy nyílik a kapu. Éjjel tizenegy óra lehetett.

Láttam, hogy a nagysága ment kaput nyitni. Aztán bejött Reökkel és egyenesen a hálósobába mentek. Én lefeküdtem, de nem tudtam elaludni. Jó hosszú idő múlva — hogy hány óra lehetett, nem tudom — talán már hajnali három óra is volt, mikor hallottam a nagyságát kimenni. Utánuk néztem. Szökéné volt és Reök. Éppen olyan csendesen, ahogy jött, eltávozott Reök.

24-én este a nagysága ismét kiinn sétált az utcán egy másik hölgyvel. Szöke bejött hozzám. Nagyon szomorú volt. Izgatottan

mondta, nem érti, miért járkál felesége olyan sokáig odakünn, mikor gyermekei várják és férje is otthon van. Nagyon megsajnálta. Nem tudom, hogy, hogyanem, de kicsuszott a számon:

— Tudnék én még mást is mondani az ügyvéd urnak...

Elhallgattam.

Erre Szöke faggatni kezdett. Könyörgött, hogy beszéljek. Kezét tördelte. Sírmas volt nézni. És elmondtam neki, hogy Reök éjszaka ott volt a feleségénél.

Nagy Margit és Szöké viszonya.

Az ügyész ezután felmutat egy levelet, melyet Nagy Margit írt Vincze Andrásnénak. Ez a levél — mondja az ügyész — sejtetni engedi, hogy a nevelőnőnek viszonya volt Szökével.

A levelet nem olvassák fel.

Az elnök ezután Nagy Margitot elbocsátja és tíz perc szünetet ad.

Bolyosy Istvánné tanuvallomása következik. Szökééknel látta, hogy a nevelőnő gyakran sugdosódott Szökével.

Szatmáry Józsefné elmondja, hogy egy napon, mikor Szökéné Besztercebányán volt, Nagy Margit ezt mondta a tanu előtt:

— Szöke az éjjel benn volt a szobámban.

Szatmáryné szembesitik Nagy Margittal. A nevelőnő határozottan megmarad a mellett, hogy nem volt viszonya Szökével.

Vincze Andrásné, 50 év körüli kövér parasztasszony, bőbeszédűen szól a kisasszony, az ügyvéd ur és a nagysága dolgáról. Nagy Margit mesélte neki, hogy Szöke Balassagyarmaton csikos kabátot vásárolt neki és tizenötforintos kalapot is akart venni. Azután vendéglőbe mentek, szobát vettek és hosszabb ideig ott tartózkodtak.

Elmondja, hogy Szöke és Nagy Margit ott-on a fürdőszobában is gyakran sugdosózkodtak.

Ujabb tanu a nevelőnő ellen.

Zsidai Anna 17 éves szobaleány Szökééknel 8 hónapig lakott.

Azt vallja, hogy Nagy Margit dicsékedett neki, hogy Szöke a szeretője s hogy éjszaka bement a nevelőnő szobájába s kérte őt, (Nagy Margitot), hogy adja meg neki magát. Neki Nagy Margit azt is elmondta, hogy Szöke találkára hívta Budapestre a nevelőnőt.

Elnök: Tudja mi az a találka?

Tanu: Hogyne. Szerelmes levél! (Derültség).

Reök ártatlansága mellett.

Valencsik Györgyné Reök István ápolónéja volt az utolsó órákig. Reök tőle többször kérdezte, hogy miért lőtte meg őt Szöke.

Utolsó szava is ez volt:

— Ártatlanul hialok meg.

Ezután Sente Kálmán járásbíró hallgatatták ki, aki Szökét kifogsátalan embernek tartja. A véres tett elkövetése után őhallgatta ki. Reököt úgy ismerte, mint aki a nőkel szemben mindig kihívóan viselkedett. Bálok alkalmával nem egyszer inzultusa támadt, mert a nőt kihívóan fikszirozta. Hivatalába későn járt be.

Egy másik tanu, Emődi Vilmos Szökét kellemetlen, durva embernek ismerte.

Az utolsó tanu, Vadveczi Antal lényegtelen vallomása után a tárgyalást holnapra halasztották.

Színház.

Az első heti műsor.

E hó 29-én kezdődik színházunkban a szezon, a mikor is bérletszünetben az Obsitos daljáték kerül színre. Bérletszünetes előadásában ismétlik meg az operettet másnap is.

A bérlet október elsején szombaton kezdődik. Ekkor színre kerül A) bérletben *Az utolsó szerelem*, Dóczy történeti színműve. A műsor többi része így hangzik:

Okt. 2 vasárnap Vasgyáros, színmű. Kis bérlet.

Okt. 3 hétfő Obsitos, daljáték B) bérlet.

Okt. 4 kedd Obsitos, daljáték C) bérlet.

Okt. 5 szerda Obsitos, daljáték A) bérlet.

Okt. 6 csütörtök II. Rákóczi Ferenc, színmű B) bérlet.

Okt. 7 péntek Kuruzsló, színmű C) bérlet. (Ujdonság.)

Okt. 8 szombat Kuruzsló, színmű A) bérlet.

Okt. 9 vasárnap Obsitos, daljáték. Kis bérlet.

Okt. 10 hétfő Kuruzsló, színmű B) bérlet.

Az előadásokról. Zilahy Gyula teljesen szervezett társulatával és komplett zenekarával 29-én nyitja meg az idei évadot Kálmán Imre a Tatárjárás szerencséskezű szerzőjének legújabb nagyszerű darabjával „Az Obsitos” daljátékkal címszerepben Horváth Kálmánnal. Az előadás keretében mutatkozik be az összes énekes személyzet. Elsején színre kerül Dóczy klasszikus történelmi vígjátéka az „Utolsó szerelem”, mely alkalmat ad a drámai személyzetnek élén Thuriné, Uti Gizella, Császár Camilla, Thuri Elemérrel, Borbély Sándor és Deésy Alfrédnek bemutatására. Az első hetek műsorába van felvéve Földes Imre nagyszerű színműve a „Kuruzsló” a címszerepben Thuri Elemérrel, valamint *Svihákok* operette reprise új bemutatással és új kiállításal. Ez operetben az összes énekes személyzet játszik. Azonkívül színre kerül a Vasgyáros új bemutatással a címszerepben Thuri Elemérrel (Claire — Thuriné). A legközelebbi énekes ujdonság Monloé világhírű operettje a „Szerelmes aszszonyok” (Egy Boccaccio mese) lesz.

SPORT.

Football mérkőzés a sporttéren.

Nagyvárad—Debreczen.

Mint már jeleztük vasárnap f. hó 18-án a Debreczeni Torna Egyesület vendégül látja a Nagyvárad Atlétikai Club football csapatát.

E mérkőzésen kívül a D. T. E. még egész sorozatát játsza le a matcheknek, melyek nem pusztán barátságos jellegűek lesznek, hanem bajnokiak is egyuttal. A D. T. E. miután az idei szezonban formája tetőpontján — sem költséget, sem fáradságot nem kímélve, csupán az erkölcsi sikereket tartva szem előtt — benevezett Magyarország északkeleti football bajnokságába, melyen Felső-Magyarországból 8 kiváló csapat vesz részt.

A tavalyi bajnok csapat a Kassai Atlétikai Club volt, melynek reméljük a Debreczeni T. E. erős riválisa lesz. Kassán kívül Miskolc, Eperjes, Sátorajaujhely, Matheóc, Debreczen és stb. városok football csapatai a kerület tagjai.

A Nagyvárad A. C. a Közép-Magyarországi kerület legjobb csapata. A vasárnapi mérkőzés élénk fényt fog vetni a két kerület erőviszonyaira és egyuttal a Debreczeni T. E.-re, hogy minő reményekkel indul a bajnokságba.

A mérkőzésre jegyek elővételben 20% engedménnyel Györfői testvérek és Tolnai Dániel üzletében.

A mérkőzés kezdete d. u. egy negyed 5 órakor időjárásra való tekintet nélkül.

Öngyilkosságok.

Egy tanár öngyilkosságához.

*

Mire e sorok napvilágot látnak, talán már kifogták a Duna fővárosi része körül valahol az öngyilkossá lett Balogh Sándor volt debreczeni gazdasági akadémiai tanár hulláját, a mi egyetlen világvárosunkat két részre osztó nagy folyónak, így nyugodalmatlan őszi estéken millió fényes csillagot ringató hullámai közül.

És mi a rezignáció némi érzésével gondolunk arra, hogy ime egy emberrel több van, aki asztalbontás előtt állott fel az Élet terített asztala mellől. A menü elfogyasztott részétől megcsömörlött, a további ételfogásoktól undorodva fordul fel.

És vádolószavak, elítélő megjegyzések röpködnek a levegőben, mert Balogh Sándor, — mint ez történni szokott, — úgy tolt el félrebillent lelkiegyensúlyának hatása alatt maga elől a besteket, hogy az nagyot csörrent. Mert hogy nincs módjában angolosan eltűnni az élet szinterről még a szürke vízcepp lakók életét élő Nagy Jánosoknak és Kis Istvánoknak sem.

A lapok révén tárgyalják tettét s nagymértékben elítélik, gyávanak tartják Balogh Sándort, akire nem lehet ráfogni a pillanatnyi elmezavart, mert ugyancsak szépen elrendezte minden dolgát, mielőtt halálba ment volna.

Férfiass elhatározással likvidált az élettel, amelynek, — úgy érezte nem tartozik semmivel, — miután orvosát, ügyvédjét, cselédjét, lakbérét és minden egyéb adósságát kifizette.

Amivel az Élet még tartozott neki, viszonyainak esetleges változta, feleségének esetleges meggyógyulása után, arra nem reflektált, az ő Pandora-szelencéje üres volt. Gondolta mit járja tovább tövissekkal tele tüzdelt szívvel az élet kalvária utjait, mit marcangolja foszlányos rongyokká lelkét, mikor semmi nagyobb, nemesebb kötelesség teljesítése nem fűzi tovább az élethez.

És mi, akik szeretünk olykor mélyebben gondolkodni egyes mindennapi esetekben, úgy találjuk, hogy Balogh Sándornak, — oly kivételes az ilyen eset, — joga volt a halált keresni.

Hiszen az ásatag Néró-korszak öreg, bölcsességében megkopaszodott Plinó-jától kezdve, egészen az osztrákok nagy bölcselkedőjéig Menger Antal professzorig nagyon sok bölcs és tudós foglal álláspontot a mellett, hogy a tiszta emberi erkölcs szerint az öreg és nagybecsű Természet minden embert teljesen alárendelt szabadakaratának és így, az öngyilkosság által természetadta saját hatalmi körét nem lépi túl.

Azaz minden embernek joga van ahhoz, még a közérkölcök szemüvegén keresztül nézve és a dolgok folyását, hogy bizonyos esetekben öngyilkos legyen.

Nehogy pedig a jó, derék Közfellegés, a vallásos érzéseim által mindenkor tiszteletben tartott Vallási-dogmák által öngyilkosságra való csalogatással vádolnassak, én-aki nagy lelkigyöngeséggel s az életkedv bizonyos degenerált érzései közt kavargatom a kapucineremet e sorok írása közben, — rögtön kijelentem, hogy Menger szerint csak az esetben jár el erkölcs-

telenül az öngyilkos, ha a Köznek árt, vagy hozzátartozóit, gyermekeit kedvetlenül viszonyok közzé juttatja öngyilkosságával.

Gyönyörű theória ez. Olyan bő köpeny, amely alá elbujhat millió bölcséleti alapon nyugvó felfogás.

De erről ne beszéljünk. Nem akarok kérdőjelet tenni eme theória után, egyszerűen konstátálom, hogy a Balogh Sándorokon nincs sajnálni, de nincs megvádolni való sem.

Sem gyáva, sem lelkiismeret híján való nem volt. Csak meghibbant lelkiegyensúlyu boldogtalan ember volt. De csak volt. És ő ezt a mult időbeli állapotot jogosan kereste s találta meg.

Sz. Z.

A meglopott pénzeslevél.

Riadalom a hajduszoboszlói postahivatalban.

A hajduszoboszlói postahivatalnál egy eddig még titokzatos ügyben nyomoz a csendőrség. Arról van szó, hogy egy 6600 koronát tartalmazó pénzesborítékot valaki felbontott és a pénzt kilopta belőle.

A tolvajlást tegnap este 9 órakor vette észre a hajduszoboszlói postahivatal kezelője. A nap folyamán ugyanis egy 6600 korona tartalmú pénzes levelet adtak föl, amelyet az esti vonattal kellett volna továbbítani. Kilenc óra 34 perckor készítették elő a csomagokat, pénzes utalványokat, leveleket és egyéb postai küldeményeket. Ekkor vette észre a postahivatalnok, hogy a szállítmányok között levő 6600 koronás boríték föl van bontva és abból a pénz hiányzik.

A szoboszlói postahivatal főnöke a váratlanul szenzációs felfedezésre azonnal jelentést tett a csendőrségnek és a nyomozást nyomban megindították. Már a mai nap folyamán több kihallgatás történt. A csendőrség már körülbelül tudja, hogy ki volt a tolvaj, azonban a vizsgálat érdekében a nevét még egyelőre titokban tartják.

Minden valószínűség szerint a tettes a postahivatalnál ismerős egyén, vagy talán éppen alkalmazott lehetett. A csendőrség azt hiszi, hogy egy-két nap múlva már teljes világosságot deríthet e titokzatos ügyben.

Sajtópör telmentéssel.

Esküdtszéki tárgyalás.

Sziics János dr. zilahi ügyvéd a Szilágy-somlyón megjelenő *Gazetta* című román lapban a mult év március havában valami gyilkossági-ügy tárgyalásával kapcsolatosan a nyomozásban résztvevő két csendőr ellen becsmérlőleg nyilatkozott. A csendőrök sajtópört indítottak a cikk szerzője ellen.

Ma tárgyalta ezen ügyet a debreceni kir. törvényszék esküdtbírósa, Tóth Aurél dr. elnöke alatt. Birák: Dr. Ujfalussy János és dr. Horváth István. A vádat dr. Gáthy Bálint vezette. Az esküdtszék a következőleg alakult meg: Horváth István, Borsai Sándor, Matkó István, Gopera Mihály, Kulcsár Gábor, Fekete Kálmán, Erdős Sándor, Nehéz József, Csige Sándor, Kis Mihály, Szatmáry Mihály, Cseresznyés Sándor.

A vádlott elismerte a közlemény szerzőségét, azonban azzal védelmezik, hogy a kérdéses cikk megírásával közérdeket akart szolgálni és ő csak a száraz tényeket írta meg.

Az elnök elrendeli a kérdéses cikk felolvasását.

A vádlott kihallgatása után egy egész sereg tanut hallgattak ki. Az esküdték viszávonultak és egy negyed óra múlva az esküdték elnöke kihirdette a verdiktet, melynek alapján az esküdtszék Sziics Jánost a becsületsértés vádjára alól felmentette.

Hajsza Vitális Imre ellen

A debreczeni csendőrszázados vezetői a nyomozási.

Most már kétségtelen, hogy a fürge lábú és kitérő szimtu zsákai betyár tul van Bihar megye határán és lehet, hogy már a harmadik vármegyében megbujva figyel a csendőrök eredménytelen erőlködését.

A nyomozás a szomszédos Békésmegyébe terelődött át. Füzesgyarmat békésmegyeyi községből a csendőrség tegnap telefon-értesítést kapott, hogy a haramia ott bujdosik a határban. Többen látták.

Hasonló hírek érkeztek Köröstarcsa községből is, ahol állítólag egy kondás beszélt Vitális Imrével.

A nyomozásban új, szenzációs változás állott be. Ugyanis a nyomozást új ember, Bory debreceni csendőrszázados vette át. Az ő vezénylete alatt ma 150 csendőr az eddigiektől egészen eltérő új irányban indult a haramia kézrekerítésére. Debrecenből felváltva állandóan négy csendőr vesz részt a nyomozó hadjáratban.

Tegnap ismét elterjedt a hír, hogy Vitális Imrét elfogták. Ezuttal azt regélte a fáma, hogy a bokszeg-beéli erdőszélen egy vadásztársaság egy züllött, bujkáló alakra talált és az előhívott csendőrmester az alakban Vitális Imrét ismerte föl, a ki megadta magát és beismerde, hogy ő a keresett rablógyilkos.

Ez az elfogadás valótlán. Vitális Imre még mindig szabad.

Vitális áruhában.

Békéscsabáról jelentik: Vitális Imrének a felesége, Basa Mária Szeghalmon lakik.

A csendőrség azon hiszemben, hogy Vitális Szeghalmon rejtőzködik, erősen nyomoz Szeghalom körül. Ma egy ottani katonában egy katonaruhába öltözött ember igen gyanús volt. A csendőrök igazolásra szólították fel, mire ő egy szabadságos levéllel igazolta magát. Evvel a csendőrök elengedték a katonát. Később rájöttek, hogy a katonaruhába öltözött ember Vitális Imre volt és hogy a csendőrséget félrevezesse, elkérte egy barátjának katonaruháját és szabadságos levelét és egész nap így járkált a községben.

Dr. Barosa János

1873 - 1910.

A debreczeni írók és tudósok sorából hirtelen, váratlan dőlt ki egy nagyon érdemes, rendkívül buzgó, munkás ember: dr. Barosa János, a ref. tanítóképzőintézet tanára, a Csokonai-kör választmányi tagja.

Dr. Barosa Jánosról igazán elmondhatjuk, hogy a tudományos munkásság halottja. Égő ismeretszomj emésztette ezt az alacsonytermetű, gyöngye testalkatu férfit, lázas tettvágy gyötörte és sarkalta újabb meg újabb irodalmi feladatok megoldására. Tulajdonképp történettudósunk készült és mint hajdunánási fiatal tanár sok érdekes adatot hozott felszínre a hajduvárosok multjából. Mióta pedig a debreczeni ref. tanítóképzőbe tanáru választották, azóta a magyar tanügynek, iskolatörténetnek és irodalomtörténetnek lett igen szorgalmas művelője. A Debreczeni Kalendáriumnak, a Debreczeni Független Ujság Naptárának alig van évfolyama, amelyet tudományos dolgozattal ne gazdagított volna, a Debreczeni Protestáns Lapnak pedig évek óta legfőbb támasza, tanügyi rovatának állandó vezetője volt. Több munkája önállóan is megjelent, többek között ez a nagy fáradsággal készült és rengeteg adatot magában foglaló mű.

A debreczeni kollégium és pártikulái. Élénk tevékenységet fejtett ki a Csokonai-körben, amely 1905-ben választotta meg választmányi tagjának. Mint ilyen állította össze nagy utánjárással a Csokonai-bibliográfiát. Ez a munkát a százados csokonai-emlékünnep alkalmára készült és az „Irodalomtörténeti Közlemények“ 1907. év folyamában jelent meg; felsorolja Csokonainak minden kiadását, a Csokonairól szóló könyveket, tanulmányokat, kisebb-nagyobb cikkeket, azonkívül számot ad Csokonai különböző helyeken elkészítésében, (Nemzeti muzeum, debreczeni kollégium, Csokonai kör) őrzött kézírataival. Nagy része volt a Diószegi-Fazekasemlékünnep elbeszélésében, sőt az az eszme, hogy e két híres növénytudósunk a fűvészkertben emléket kell állítani, egyenest tőle eredt. Az egyetem ügyének is lelkes harcosa volt; a Debreczeni Kalendárium idei évfolyamában igen fontos adatokat szolgáltatott a debreczeni egyetemnek az ő kutatása szerint több, mint száz éves történetéhez. Dr. Barosa tehát a művelődésnek számos terén dolgozott a legbuzgóbban, halálával Debreczen iskola-ügyét és tudományos irodalmát igen érzékeny veszteség érte, amelyet teljes mértékben átérz a Csokonai-kör és a debreczeni sajtó is.

K. A.

A 17 milliós kölcsön utolsó részlete.

A főszámvevő jelentése

Roncsik Lajos főszámvevő már régebben tett javaslatot a városi tanácsnak, hogy a tizenhétmilliós nagy kölcsön utolsó részletét vegye fel a város az osztrák-magyar banktól, mivel a nagykölcsönből még fennmaradt összegre szükség van. A nagykölcsönből még hárommillió koronát nem vett föl a város.

A hárommillió korona felhasználására vonatkozólag most a főszámvevő a következő javaslatot tette:

Csatornázásra fordítson a város 1,978.000 koronát, vizvezetékre 652.218 korona 86 fill., majorsági földek vételére 400 ezer koronát, csapatkórház építésére 36.110 kor. 81 fill. és egyéb költségekre 45 koronát.

A kölcsön felhasználása.

Jelentésének további részében beszámol a főszámvevő a nagykölcsön fölvevő részének miként történt felhasználásáról igen világos táblázatban.

Atizenhétmillió korona nagykölcsönből Debreczen város eddig tizenhétmillió koronát vett föl s azt, mint Roncsik Lajos főszámvevő jelenti a következő célokra fordította:

Első csoportban: régi kölcsönök kifizetésére 9,636.326 koronát fordított a város.

Második csoportban: egyházi segélyre ref. ispotály építésére, a debreczeni nagykallói vasutára, a csapatkórházra, a klinikára, siketnéma alapítványra, a cs. kir. laktanya pótraktárának építésére, a szegényház kibővítésére, a gazdasági ismétlő iskola építésére 1,567.211 kor. fordított a város.

Harmadik csoportban: csatornázásra, vizvezetékre, kulturpalota céljaira és iparoktatási célokra 1,141.687 koronát fordított.

Negyedik csoportban: záloglevelekbeni veszteség és illeték 102.327 korona.

Az ötödik csoportban azok a tételek vannak, melyeket a bizottsági közgyűlés a nagykölcsön felvétele után következő időben szavazott meg. E tételek itt következnek: Nyomdaberendezés, Bészler-féle házvétel, tanyai elemi iskolák, villamos-telep építése, kataszteri felmérések költsége, összesen 1,144.246 korona.

A tizenhétmillió koronából eddig tehát tizenhétmillió koronányi összeget költött el a város.

Kulturpalota Debreczenben.

A debreczeni városi muzeum ügyel.

A debreczeni muzeumi bizottság ma délután K. Tóth Mihály elnöklete alatt ülést tartott, melyen elhatározták, hogy a szeptember hó 26. és 27. napjain Szegeden tartandó országos muzeumi kongresszusra Löffkovits Arthur muzeumi igazgatót küldik ki a debreczeni muzeumi bizottság képviselőtében.

Ugyancsak erre a kongresszusra a városi tanács K. Tóth Mihály városi tanácsnokot küldi ki.

Ezen ülés határozatából kifolyólag a muzeumi bizottság a tanácsot felkéri, hogy a kulturpalota helyének kijelölése és építési költségeire vonatkozó közgyűlési határozatot, noha annak a helyre vonatkozó részét megapellázták, sürgesse meg a közoktatásügyi miniszteriumban is, azért, hogy a miniszter lássa, mekkora áldozatot hoz Debreczen a közművelődési palotáért és egyuttal kérje meg a minisztert a tanács, hogy amint kilátásba helyezte, az állami költségvetés terhére vállalja el a 300 ezer korona állami építési annuitását.

A muzeumi bizottság pedig feliratot intéz a főfelügyelőséghez, hogy a belligyminiszteriummal az említett közgyűlési határozat jóváhagyását, a közoktatásügyi miniszternél pedig a kért államsegély megadását befolyásával támogassa.

HIREK

Gróf Eszterházy Pál gondnokság alatt

Debreczenben jól ismerték Eszterházy Pál grófot, aki két évvel ezelőtt nálunk katonáskodott s ügyvédje állítása szerint itt Debreczenben kerek egy milliónak hágott a nyakára. Most a pápai Eszterházy-hitbizomány jelenlegi urának, ifjabb Eszterházy Pálnak életében legközelebb bekövetkezik az, ami nem egészen szokatlan az Eszterházy-család történetében: legközelebb gondnokság alá helyezik. A családi tanácskozás, amelyben ezt elhatározták, nem régen folyt le és a döntés, melyet eredményezett, magának Eszterházy Pál grófnak óhajára történt.

Néhány évvel ezelőtt történt, mikor egy színész sűrűn gondoskodott arról, hogy nevét Eszterházy Páléval együtt gyakran emlegessék. Egy premiér alkalmából Bécsben rendelte meg a színész számára a szükséges kosztümöket a gróf, amelyeket aztán tévedésből neki küldtek el Pápara. Délután érkezett meg a ruha Pápara, mire a gróf különvonatot rendelt a kosztümök számára, úgy, hogy a premiér közönsége a második felvonásban már gyönyörködhetett Dreloll báró műhelyének szabászati remekeiben.

Egyébiránt kereskedők, uzsorások, ügyvédek, azután nem is éppen legutolsó sorban ugynevezett „jóbarátok” úgy fosztogatják az anyagiakban színvak grófot, ahogy nekik tetszett. Megtörtént, hogy hét millióért adott el egy birtokot, melyet tizenöt millióra becsültek.

Időközben megnősült Pál gróf és felesége, néhai Andrassy Tivadar gróf szépsége leánya oldalán teljesen megváltozott. Idillikusan boldog családi életet él, távol a világ zajától, amelynek forgatagában millióit és flatalsága első esztendeit elpazarolta és egyéb óhajta nincs, minthogy anyagi körülményeit rendezze.

— **Gyár-szemle.** Az iparkamara elnöke Szentkirályi Tivadar és titkára Szávay Gyula a mai nap folyamán szemle-utrá indultak, hogy Debreczen új gyárait üzemközben megtekintsék. Az első napon a Vas- és Rézbutorgyár, a Mezőgazdasági Gépgyár és a Hordógyár részvénytársaság telepeit szemlélték meg. Mindhárom ipartelepen tüzzel-hévvvel folyt a munka s szép egészséges termelvények hirdették a debreczeni vállalkozó tőkének és munkáskezeknek dícsőségét. A megsejmelte gyárak nemcsak technikai, de munkáségszégi berendezés tekintetében is dícséretesen állják ki a bírálatot.

— **Kossuth-lakoma** Ujból felhívjuk polgártársaink figyelmét a debreczeni függetlenség-kör által szeptember hó 19-én rendezendő Kossuth-lakomára s kérjük, hogy azon minél számosabban megjelenni sziveskedjenek, hogy külsőképen is kifejezést adjanak a Kossuth Lajos emléke iránt érzett tiszteletöknek s kegyeletöknek. Az ünnepi beszédet — mint már írtuk — dr. Körössy Kálmán mondja s a lakomán résztvesz a Kossuth-dalkör is néhány hazafiassal előadásával. A vacsora a Csapó-utcai Törő-féle vendéglőben étel szerint lesz. — A résztvételre feliratkozni lehet a kör helyiségében kitett íven.

— **A közművelődési bélyegek.** Okmánybélyeg nagyságban, művészi kivitelben, gyönyörű szép színpompával elkészült az új közművelődési bélyeg. A Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület készítette el és hozta forgalomba. Azóta pedig, mióta elkészült, diadalmasan bejárta már az egész országot. Alig lehetnek, akik még nem látták és mindenki a legnagyobb elismerés hangján szól arról a szépséges szép magyar portékáról. Rendeltetésük pedig az lenne, hogy levélünkben a levélpapírost ékesítsük, vagy a levélborítékot lezárjuk vele és bejárva így messze-messze földet, hirdesse a magyar közművelődés létezését és terjesztésére irányuló vágyunkat. Az érettük kiadott néhány fillér pedig odahull majd a közművelődés pénztárába, amely mindenkor talál egy-egy magas és megvalósításra érdemes gondolatot. Ára így 4 és 2 fillér darabonként. Akik a közművelődési jegyekből beszerezni óhajtanak forduljanak az egyesület Budapesti Osztályához (Budapest, IV. Kigó-u. 2.) mely a megkeresésnél azonnal eleget tesz.

— **Nyiregyházai kiállítás.** A nyiregyházai gazdasági és ipari kiállítás 17-én nyílik meg. Ugyancsak ez alkalommal, 18-ikán, vasárnap, a nyiregyházai kereskedők kirakatversenyt is rendeznek. Ugy a kiállítás, mint a kirakatverseny igen érdekesnek és tanulságosnak ígérkeznek iparosok és kereskedők számára.

— **Patronázs-Egyesületi közgyűlés.** A „Debr. Patronázs-Egyesület” f. szeptember hó 18-án vasárnap d. e. 11 órakor a városháza nagyteremében rendes közgyűlést tart, melyre úgy az Egyesületnek már jelentkezett, s tisztségekre jelölt tagjait, mint általában az érdeklődő közönséget ez uton is tisztelettel meghívom. A gyűlés tárgyai: 1. A megerősít-

tett alapszabályok kihirdetése; 2. titkári; 3. pénztárnoki jelentések; 4. az Egyesület megindítása ügyében intézkedés; 5. esetleges indítványok.

— **Ujabb adományok a Gönczy-szoborra.** E hó 4-én leplezték le nagy ünnepek között H.-Szoboszlón a Gönczy Pál szobrát. A szobor felállítása körül nagy tevékenységet fejtett ki a hajdumegyei tanítók Gönczy-egyesülete. Nemcsak, hogy tőle indult ki a kezdeményezés, de az egyesület vezetősége ritka ügybuzgalommal készítette elő az országos ünnepé vált szoborleplezést. — A Gönczy-egyesület munkásságát méltányolta a nagy társadalom. Egyesek és testületek az erkölcsi támogatás mellett anyagi áldozatot is hoztak, hogy a nemes vállalkozást kívánt céljához juttassák. Még mindég érkeznek adományok. Így Gönczy Béla ur 50, özv. Jónás Józsefné urnő 20 és Vetéssy Béla ur 10 koronát küldtek a szobor költségeire. — Bizonyára e nemes példát még sokan fogják követni. Itt említjük meg azt is, hogy özv. Csiky Kálmán urnő 100 és Gyürky Sándor ur 50 koronával a Gönczy-egylet alapítótárgjai közé léptek.

— **Az állatállomány szaporítása.** A földmívelésügyi miniszter leiratot küldött a városi tanácshoz, hogy az állatállomány szaporítása érdekében a gazdasági egyesülettel kapcsolatosan tegyen intézkedéseket. E rendelet különösen a növendék állatok tenyésztésére és a legelők gondozására hívja fel a figyelmet.

— **Mérvásárlás az állam részére.** Szeptember hó 19-én délelőtt 9 órakor az állami méntelep előtti téren nagy ménlő vásárlás lesz, mely alkalommal az állam részére szükséges méntállomány szaporítására 3 éves és azon felüli alkalmas méneket válogatnak.

— **Debreczeni diákok Nyiregyházán.** Szeptember hó 18-án a debreczeni diákok egy nagy csapata Nyiregyházára szándékozik rándulni, hogy ott megtekintsék a vármegye gazdag muzeumát és a szabolcsmegyei gazdasági egylet kiállítását.

— **Halálozás.** Tegnap délután hosszas szenvedés után elhunyt *Gebauer Károlyné* szül. Fodor Zsuzsika, Gebauer Károly törvényhatósági bizottsági tag, érckoporsógyáros felesége. Az utóbbi időkben különösen sokat betegeskedett. Csak nemrég jött haza egy budapesti gyógyintézetből, ahova gyógyulást keresni ment. Az elhunytak Fodor Károly városi mérnök testvére.

— **Meglopta a gyümölcsösköfát.** Özvegy Nagy Imréné a Péterfia-utcán árulta a szép hamvas barackokat és kékes magvaváló szilvákat. A begyűlt pénzeket egy bádogliteresbe rakta és a gyümölcsös kosara mellé a földre tette. Nagy Ferenc fiatal parasztleány vásárlás ürügye alatt közelébe somfordált és egy kilesett pillanatban a bádogcsészét egész tartalmával, 13 korona 40 fillérel együtt elcsente. A rendőrség hamar kinyomozta a tolvajt, aki tettét bünbánólag beismerte.

— **Öngyilkosság.** Gyógyíthatatlan betegsége miatt öngyilkosságot követett el Hajduböszörményben Beregszászi István 58 éves gazdálkodó. Évek óta gyógyíthatatlan betegségben szenvedett, amely oly súlyos mértékben lépett fel az utóbbi hónapokban, hogy Beregszászi érezte, miszerint napjai megvanak számlálva; ezért az utolsó napok kinjaitól úgy magát, mint családját meg akarta szabadítani öngyilkosságával. Ma hajnalban a padláson felakasztotta magát. Mikor ráakadtak, már halott volt. A hajduböszörményi rendőrkapitányság az esetet bejelentette a debreczeni ügyészségnek, amely a temetési engedélyt megadta.

— **Gyilkos vő.** Rómából jelentik: Nagy szenczácója van Nápoly városának Cernigliaro durgazdag ügyvéd meggyilkolta anyósát, aztán mellbelötte magát. Az asszony meghalt, Cernigliaro a halállal vívódik. A véres tragédia mögött sötét titok lappang. Csak

amnyit lehetett megtudni, hogy az ügyvéd egy idő óta hadilábon állott anyósával, aki ötvennégy éves ugyan, de életvidám asszony volt. Nemrégiben beszélni kezdték széltecsen, hogy yCernigliaro anyósát elszerezte egy katolikus pap. Az ügyvéd detektiveket bízott meg, hogy figyeljék anyósának minden lépését. A véres dráma tegnap este történt. Cernigliaro összeveszett anyósával és rövid szóváltás után agyonlötte. A borzasztó jelenetnek tanuja volt neje is, aki elájult. Mire orvos jött a nyaralóba, az asszony már kiszenvedett és az ügyvéd haldokolt. Cernigliarot mindenki izgága embernek ismerte. Minden napra egy-egy párbaja.

— **Levágta a felesége fejét.** Rettenetes vérengzést rendezett tegnap Nagygyályon Szubics Milován napszámos. A vele vadházaságban élő Bakalucin Vukát, mert több ízben elhagyta, szóváltás közben zsebkésével mellbe szurta, majd a földre teperte az asszonyt, rátérdelt és a fejét levágta, Szubics jelentkezett a község házában, ahol letartóztatták.

— **Tudjuk-e mi fontos Debreczenben?** Az, hogy a Debreczeni Korona gőzkenyér-gyár által forgalomba hozott kenyerek ma már a város minden részében gyári áron kaphatók. A „Korona Kenyér” gondos kezelése, tisztasága és olcsósága a fogyasztó közönség izlését kielégítette. A vállalat most egy igen ügyes dolgot léptetett életbe a közönség tájékozása céljából: nevezetesen minden hónap 1. és 15-én, valamint minden árváltozáskor közhírré teszi a különböző minőségű és nagvságu kenyerek árait, azonkívül tudatja a fogyasztókkal, hogy mely üzletekben kapható a Korona-kenyér. A vállalat, mely ennyire figyelmes a fogyasztó közönséggel szemben, méltán érdemli meg a támogatást.

— **Hunnia képei szépek! Hunnia képei olcsók! Hunnia képei tartósak! Hunnia levelezőlapjai szenzációk olcsóságban és kivitelben! Hunnia műterem a PIAC- és CSAPO UTCA SARKÁN az utcai oldalon van! Hunnia modern berendezésű fényképészeti és festészeti műterem!**

— **Percel Carola okl. táncitanárnő** okt. 17-én kezdi meg a táncoktatást a „Royal” szálloda dísztermében. A colonok kezdő és haladó fiúk és lányok részére tartatnak. Tandíj 20 korona egy kurzusra. Boszton külön-órak. Beiratkozni október 1-től a Kandia-utca 15. szám alatti lakáson lehet.

— **A Polgári Takarékszövetkezet** Piac-u. 73., a 15-ik évtársulatra már a mai naptól kezdve igen olcsó heti befizetésekkel minden levonástól ment könnyen törleszhető kölcsönöket folyósít.

— **Mindennemű könyvkötések, bórdisz-munkák, reklám-cikkek** stb. Antalffy Ferenc könyvkötészetében készíttetnek Piac-u. 31.

— **Férfi cipő** ujdonságok Békés Lajos cégnél.

— **Legszebb őszi divatlapok** a „Revue Parisienne” és az „Elite” több, mint ezer divatképpel 2 koronáért kapható Aczél anti-quariumában. Mindenféle más divatlapok is nagy választékban.

Terménytőzsde.

Budapest, 1910. szept. 14.

Készáru 5 olcsóbb.	
1910. októberi buza	9.92—93
1911. áprilisi buza	—
1910. májusi buza	—
1910. októberi rozs	7.35—36
1910. áprilisi rozs	—
1910. májusi rozs	—
1910. októberi zab	9.96—97
1911. májusi tengeri	5.79—80
1910. szept. tengeri	5.86—87
1911. okt. tengeri	—
1910. augusztusi repce	—

Győrfi Testvérek

uridivat-, kalap- és fehérnemű üzlete
Piacz-utca 30. Dréher-sörccsarnokkal szemben.
Őszi ajándékok
az összes uridivat cikkekben és
pipereárkban.

Regény-csarnok.**Sötét titok.**

Irta: Stevenson Róbert.

(Folytatás.)

V. A csodálatos levél.

Késő délutánra járt már az idő, mikor Utterson Yekyll dr. házába lépett, ahol Poole fogadta és egy tág kerten át ahhoz az épülethez vezetette, amelyet az orvos laboratóriumnak rendeztetett be. Azelőtt egy híres sebész lakott itt, akinek örököseitől Yekyll megvette a házat, amely tökéletesen megfelelt az ő különleges céljainak is.

Először történt, hogy Utterson barátja lakásának e részében fogadta és ennek folytán kíváncsian szemlélte a fekete barnás, ablaktalan épületet. Mikor azt a termet megpillantotta, amely régebben tudványó diákokkal megtelt, most ellenben egészen üresen állott, kellemetlen érzés vett rajta erőt. Nem ismerte ezt a helyiséget, mert soha se volt még benne, de sejtelte azt sugta, hogy itt játszódott le némely olyan részlet barátjának életéből, mely a mostani helyzetnek alapját képezi.

Az asztalok vegyészeti készülékekkel voltak elborítva és a padlón a legnagyobb rendtelenségben üvegdarabok, szalma s ujságok hevertek szanaszét. Az üvegpupolán keresztül csak halvány fény nyílhatott be a napvilág, úgy hogy a nagyteremben örökös félhomály uralkodott. A kétszárnyu ajtóval szemben egy másik kisebb bejárat volt látható, amely az orvos dolgozó szobájába vezetett. Ebben fogadta ő Utterson urat.

(Folyt. köv.)

Uradaiml tejszin tejből készült

tea vajat

veszek

Tóth Sándor

fűszer-, csomago-, liszt- és festék kereskedő
Debreczen, Batthyányi-u. 22.

Szántó Zsigmond

modern kárpitos és díszítő
Debreczen, Piacz-utca 63. sz.

Készít a mai kor igényeinek a
legszebb kivitelű szalon és

uri szoba berendezéseket

a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, valamint igen jutányos árban valódi önműködő **Floz Roletákat**, nagyobb megrendelésnél tetemes árengedmény.

Legjobb minőségű **madracokat** házaknál úgy helyben és vidéken elkészítem.

Jó munkámért többszöri kitüntetés.

A debreczeni iparüzveztől kitüntetés is munkáimért kitüntetés.

Az eredetesen országos hírlapoknál is munkáimért kitüntetés.

„Gyöngyvirág Crème“

AZ arokrémek gyöngye!

Szeplő, májfoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. **Símává, fehérre és sűdővé teszi az arcbőrt!** Sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappalra való kréme nem zsiroz, míg az éjjelre való zsiroz. Egy tégely ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó“ czimű gyógyszerárában,
DEBRECZEN.

Fazekas Imre

Villanyvilágítási és
erőátviteli
vállalata

Debreczen, Piacz-u. 77.

**LÁSZLÓ ZSIGMOND
ÁLLATORVOSI**

RENDELŐ-IRODÁJA

nagy és kis állatok részére Csapó-u. 30.
Telefon 558. sz.

ÉRTESETÉS.

Van szerencsém a nagyra becsült közönség szíves tudomására adni, hogy 4-ik éve fennálló jó hírnevű

**órás és ékszer üzletemet
házlebontás miatt**

május hó 1-én Piacz-utca 8b. sz. alól **Hunyadi utca 12. sz. a.** (Váradi-utca) helyeztem át.

Egyidejűleg felkérem a n. b. közönséget, hogy jó indulatukkal mint eddig, úgy ezután is velem szembe fenntartani szíveskedjék.

Kiváló tisztalettel
Gasparik Ádám
művész és ékszerész.

TÖRLEY

TALISMAN
CASINO RESERVE

Malom eladás.

Szomszéd nagy városban a város közepén lévő **új Diesel motorral** felszerelt, modernül berendezett, villany világítással ellátott, óriási forgalmu, nagy jövedelmet hozó

malom

a hozzá tartozó uri lakással és minden mellék épülettel együtt, kedvező fizetési feltételek mellett **eladó.**

Komoly vevők értekezhetnek **Dr. Hadházy Zsigmond** ügyvéddel Hajdúhadházon.

Árjegyzék

a „**KORONA**“ gőzkenyérgyár
termékeiről.

Érvényes további változásig.
Király kenyér 14
Fehér kenyér . 12
Közép barna . 10
Barna kenyér 9

Korona különlegesség:

== **Kicsi 10, nagy 20** ==

Eredeti gyári árban kapható és magrendelhető alant felsorolt kizárólagosan a „**KORONA**“ kenyérgyár lerakatokban:

Városi raktár: Sas-utca. Telefon 825. Városi raktár: Hatvan-utca. Dr. Hütter-ház. Fried és Löwenheim Piac-utca. Félegyházi János Piac-utca. Debreczeni Lajos fiók hentes-üzlete Piac-utca. Debreczeni Lajos hentes-üzlete Verbőczy-utca 8. Kupfer Jakab József kir. herceg-utca. Váray János Kölcsey-utca 23. Darvas Miksa Teleki-utca. Altmann Herman. Stanga G. Gyula Csapó-utca, Burgonya piac. Friedl Adolf Vigkedvő Mihály-utca. Medgyaszay Sándor Atilla-tér. Bessenyei Albertné Csillag-utca. Takács Ferencz Boldog-kert. Kovács László Atilla-tér. Tulogdi Ferencz Geréby-telep. Milotay A. Utóda Szent Anna-utca. Weisz Márton Varga-utca. Szűcs Béla Geréby-telep, Átkos-föld. Stomovits Nándor Zugó-utca. Feuerstein Mór Arany János-utca. Szabó Juliska Arany János-utca. Nagy Béla Jókai-utca. Kovács János Csapó-utca. Kovács Károly Kar-utca. Máthé Imre Mester-utca. Kiss Lajos Mester-utca. Balogh M. J. Hatvan-utca. Schwarcz Abrahámné Hatvan-utca. Klein Bernát Hatvan-utca 71. Weisz M. Gyula Varga-kert. Déli-sor. Radezky József-féle bodega Péterfia. Kántor István Hatváz-utca. Farkas György Árpád-tér. Varga Károly Csapó-kert, Mátyás kir.-utca. Özv. Vass Andrásné Csapó-kert, Vasuti-sor. Deutsch Albert és Fia Péterfia-utca 42. és 102 más fűszer és vegyes kereskedésben.

Tessék mindenütt csak „KORONA“ kenyeret kérni.

Csupán leforrázva,

tehát nem megfőzve,

szolgáltató a

MAGGI-féle kocka

izletes húsvest!

Egyedül valódi a MAGGI névvel és a kereskedelmi védjeggyel!

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Levelezés.

Intelligens uri ember oly fiatal hölgy barátságát ohajtáná, ki üres óráit kellemessé tenné, levelek «Nem bánja meg» jeligére a lap kiadó hivatalába kéretnek.

Férjhez mennék olyan 30—35 év közötti emberhez, kinek hűséges felesége lennék, ha özvegy nem baj. Levelek «Komoly» jeligére a kiadóba kérek.

Drága, egyetlen Janosim, miért nem adsz már életjelt magadról, gondolom hogy szerencsésen érkezted meg, mi az ujság írjal azonnal bőven mindenről. Csókol k. mamád.

Betöltendő.

Mérlegképes könyvelő esti mellékfoglalkozást keres. Czim a kiadóban.

Egy bolti szolga és kalapos tanoncz felvétetik Békés Lajosnál Picz-u. 46.

Életbiztosítási üzletszerzők kerestetnek. Czim a kiadóhivatalban.

Adás-vétel.

Katona ládák és felszerelések legolcsóbban a Munkás Bazárba, Degenfeld-tér 8.

28 krajcárért fejel férfi vagy női harisnyát Benyáts Emil villanyerőre berendezett harisnyagyára, Debreczen, Tisza-palota.

Új harisnya kötések és fejelések a legfinomabb D. M. C. pamutból, a legolcsóbb árban készülnek, az Egyesült Zsinór és Pászomány gyárban Debreczen. Ugyanott tanulók és tanuló lányok fizetéssel felvétetnek.

Ha nincs pénze és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Csömegeszőlőt számít bármily mennyiségben 5 kilós kosarakban Darvas Miksa szőlő kivitele. Telefon 294.

Jó karban tartott használt butorok eladók Szent-Anna-utca 1. sz. a. l. emelet. Megtekinthetők délelőtt.

Egy jókarban lévő, finomabb (nickelezett) copirprés megvételre kerestetk. Czim a kiadóban.

Vendéglőnek, korcsmának igen alkalmas utczi helyiség, kerttel legforgalmasabb helyen azonnal kiadó. Értekezni Kohn sirkóraktárában.

Mélyen tisztelt Uram!

Ki akar sikeresen, divatosan, elegánsan és a mi fő olcsón öltözködni, azon **Uram** ide figyeljenek, ha sok szép pénzt akarnak magoknak megtakarítani!

Egy budapesti mintára beredezett olyan modern szabó üzletet

nyitottam, ahol a bevezetett uri közönségem dus vásztekomból nemcsak hogy a legjobb, legdivatosabb szövetekből v laszthat, a legolegánsabb szabásu mérték szerint készitendő öltönyöket, felöltöket, hanem olyan olcsón is, emi mámma igazán csak a mesebe lehet. Divat öltönyök angol szövetből nálam 40 kor.-tól készitettek.

Eredeti angol szabás! Óriási figyelem!

Tessék meggyőződni!

Saját jól felfogott érdekében keresse fel **a budapesti uri szabó üzletet** Sas-utca 3. sz. alatt

Óvd a feleséged.

A képekönnyvet nagy gyomerkéadás ellen és több ezer köszönőlevéllel teljes névvel, diakrédio mellett kérdi 90 fill. magyar bélyeg elérében

Frau A. KAUPA,
Berlin Sw. 259,
Lindenstr. 51.

Szegénysorsu

nők és férfiak biztos kereszt-hoz juthatnak. Czim a kiadóban!

A legjobb iskola cipők.

Mar bizonyult dolog, hogy csak a **Hazai cipőraktárában** lehet a legjobb saját készitményü cipőt a legolcsóbban beszerezni, hol megrendelések pontosan eszközöltenek.

Iskola fiu cipő a legjobb.

Egy igen csinos

kis terjedelmet elfoglaló rendkívül jó

légszesz motor

4 lóerőre, rezerva hengerral és dugattyuval

igen olcsón eladó.

Czim a kiadóhivatalban.

Uri lakás kiadó.

Miklós-utca 22. szám alatt egy modern

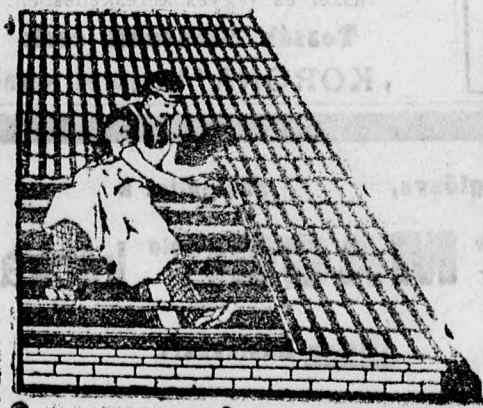
utczai uri lakás

mely áll 2 utczai, 3 udvari szoba és hozzátartozókból, fel van szerelve igen szép gázluszterekkel 1910. november 1-től kezdve

kiadó.

Ertekezhetni ugyanott a fűszerüzletben.

Az építettő és építő közönség figyelmébe.

Már sokan tudják hogy ajántator az építkezésnél a Karczagi Agzag ipar termékeivel is költésgevetést csináltatni, mivel a karczagi gépcserép könnyűségénél fogva olcsóbb teitöszereket igényel, ugyanis míg a kézi cserép csak 15—16 cm. széles és sulya drb.-ként 1.80—1.40 kg. addig a gépcserép 17 1/2 cm. széles és sulya drb.-ként 1.80—1.35 kg. tehát 10—12 %-al könnyebb, kézi cserépből szükséges 43—45 drb. sulya 55—63 kg. addig □ méterenként, gép cserépből szükséges 36 drb. sulya 46 kg. Eső után az arány még rnszabb, mivel a kézi cserép 20—25 % vizet vesz fel tehát eső után négyzet méterenként 70—80 kg. sulyu lesz addig a gépcserép csak 8—9 % vesz fel és így négyzet méterenként 50—51 kg. lesz. A nyers falazati téglával mivel azokat 1/4, 1/2, 3/4 és 1. nagyságba is késziti fenti gyár, szép falat kapunk, melynek fentartására sem kell gondolni. A vevő közönség kényelmére a helyteli fakeskedésekben raktárt létem tettünk, de megrendelhetők gyártmányaink gyárvezetőségünkél is vagy alulírott tulajdonosnál.

LÓWI ARMIN

Karczagi agzagipar tulajdonosnál, Szécheny utca 23.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49. a főpostával szemben.